

﴿١﴾ سُورَةُ الْفَاتِحَةِ FÂTIHA SÛRESİ

1- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

2- الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Âllâh'a mahsustur. Bütün hamd-û senâ, O Âllâh'a ki Rabbil Âlemin'dir. Âlemlerin mürebbsi ve mâlikidir.

3- الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Rahman ve Rahimdir. Rahman, dünyada Mü'min ve kâfir bütün kullarına acıyan, Rahim ise ahirette yalnız Mü'min kullarına acıyan mânâsına gelir. Bu isim Besmele'de geçmişken burada zikredilmesi, rahmetinin gazabından çok olduğunu beyan içindir.

4- مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ

Hesap ve ceza gününün hâkimidir. Her insanın, yaptığı iyiliklerin mükâfatını ve kötülüklerinin cezasını göreceği, iyi ile kötünün ayırt edileceği günün yegâne hakimi, sahibi, mâliki, O'dur.

5- اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ

Ey Âllâhım, yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım

ve inâyet bekleriz. İbadet; kulun, Hâlıkına, lütf-u ihsan buyurduğu nimetlere karşı şükran hislerini arzemesi, Âllâh-û Teâlâ'yı anarak (kudretini, kuvvetini, azabını, rahmetini ve ihsanını düşünerek) ruhunu temizlemesidir.

Cenâb-ı Hak'kın yardımına nâil olmak, Hak Teâlâ'dan yardım niyaz edebilmek, evvelâ bihakkın O'na kulluk ve ibadet etmeye bağlıdır.

6- اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

Bize doğru yolu hidâyet et. Bizi doğru yolda sabit kıl ki bu yol, hayır ve selâmet yoludur. Hedefe bu yoldan ulaşılır. Maksat İslâm'dır. Kur'an-ı Kerim ve içindeki hükümleridir.

7- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

O kendilerine ni'met verdiklerinin yoluna ki bu yol enbiyâ ve sıddıklardan, şehit ve salihlerden in'am ettiğin dostlarının yoludur. Nimet-i haz ve saadet demektir. Haz ve lezzet veren şeylere de ni'met denir.

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ Gazabına uğrayıp İslam'ı terk edenlerin yoluna değil, hevâ ve hevesine uyup doğru yoldan azmışların yoluna değil. Âllâh'ın gazabına uğrayanlar yahudiler ve azmışlardan murâd da hıristiyanlardır.

Fâtiha, Mekke'de nâzil olmuştur. 7 âyettir. Kur'an'ın ilk sûresi olduğu için açış yapan, açan mânâsına "Fâtiha" denilmiştir. Diğer adları şunlardır; Ümmül Kitap (kitabın anası,) el-Esas, el-Vêfiye, el-Kâfiye, es-Seb'al Mesâni (iki defa inen yedi âyet), el-Kenz.

Peygamberimiz "Fâtiha'yı okumayanın namazı olmaz." buyurmuştur. Onun için Fâtiha, namazların her rek'atında okunur.

Hastalara okunursa Âllâh'ın izniyle hasta şifâ bulur. Mânâsı itibarıyla Fâtiha, en büyük duâ ve münacaattır. Onun için her vesilede Fâtiha okumak uğur sayılmış ve her duâda Fâtiha okunmuştur. Kulluğun yalnız Âllâh'a yapılacağı, desteğin yalnızca Âllâh'tan geldiği, doğru yola varmak da doğru yoldan sapmak da Âllâh'tan olduğu çünkü hayrı da şerri de yaratanın Âllâh olduğu, hususları bu sûrede ifâdesini bulmuştur.

Kur'an, insanlığa doğru yolu göstermek için indirilmiştir. Kur'an'ın ihtiva ettiği esaslar toplu olarak Fâtiha'da vardır. Zira Fâtiha'da önce övgüye ve ta'zime lâyık bir tek Âllâh'ın varlığı, O'nun hakimiyeti, Mâbudum bilhak oluşu, O'ndan başka dayanılacak bir güç bulunmadığı anlatılır ve doğru gitmek için iyi insan olmak dileğinde bulunulur.

Fâtiha, Kur'an-ı Azimüşşân'ın bir fihristi, tahsilâtıdır. İmam-ı Ali Radiyâllâhû Anh; "Fâtiha'nın mânâsı, bir deve yükü yapılabilir" buyuruyor.

"Euzûbillâhimineşşeytanirracim" İstiâze, Şeytanın şerrinden muhafaza buyur Ya Âllâh! Racim olan şeytanın hilelerinden koru demektir.

"Bismillâhirrahmânirrahim" Âllâh-û Teâlâ'nın ism-i yardımı ile yapmaya niyet ediyorum. **Errahman;** Dünyada Mü'min, kâfir bütün kullarına acıyıp yardım eden. Ahirette ise yalnız Mü'min kullarına acıyan, yardım eden Âllâh'ın adıyla demektir.